

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 3. 5. 1957, sp. zn. Ndc 746/57

Číslo: 84/1957

Právní věta:

K otázce pravomoci československých soudů pro rozvodové věci bulharských státních občanů.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 03.05.1957

Spisová značka: Ndc 746/57

Číslo rozhodnutí: 84

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Cizina, Manželství - rozvod, Pravomoc soudu

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Navrhovatel požadoval, aby Nejvyšší soud určil soud v Československé republice, který by přejednal jeho návrh na rozvod manželstva. předniesol, že manželstvo uzavrel v r. 1938 v Bulharsku a v r. 1946 sa prisťahoval do Československej republiky bez manželky, ktorá zostala v Bulharsku.

Najvyšší soud návrhu nevyhovel.

Odôvodnenie:

Podľa § 12 o. s. p. ak je nepochybné, že vec patrí do československej súdnej pravomoci, a ak chýbajú podmienky príslušnosti alebo nemožno ich zistiť, príslušným je súd, ktorý určí Najvyšší súd.

Predpokladá sa teda v prvom rade, že vec patri do československej súdnej pravomoci, totiž že československé súdy sú oprávnené vo veci rozhodovať.

Podľa § 612 o. s. p. v manželských veciach je daná pravomoc československého súdu, ak je aspoň jeden z manželov československým občanom. Ak nie je ani jeden v manželov československým občanom, je tunajší súd príslušný, ak aspoň jeden z manželov má v Československej republike bydlisko alebo pobyt. Ale ak nejde o neplatnosť manželstva, ktorá sa má vysloviť z úradnej povinnosti, môže súd konať vo veci, len ak jeho rozhodnutie možno uznať v domovskom štáte alebo v domovských štátoch oboch manželov.

Na vyzvanie Najvyššieho súdu navrhovateľ oznámil, že i on, i jeho manželka sú bulharskými štátnymi

občanmi. Nie je tedy ani jeden z manželov československým štátnym občanom.

Podľa vyššie uvedených ustanovení § 612 o. s. p. bol by preto československý súd príslušný rozhodovať v rozvodovej veci navrhovateľa, ktorý má v Československej republike svoje bydlisko, len ak by československé súdne rozhodnutie o rozvode jeho manželstva bolo možno uznať v domovskom štáte manželov, totiž v Bulharsku.

O vzájomnom uznávaní rozvodových rozsudkov ustanovuje Zmluva medzi Československou republikou a Ľudovou republikou Bulharskou o právnej pomoci vo veciach občianskych a trestných. Príloha k vyhláške č. 57/1954 Zb., v čl. 24 tak, že právoplatné rozhodnutie súdov jednej Strany v manželskej veci bude uznané na území druhej Strany ak v čase, keď sa rozhodnutie stalo právoplatným, bol aspoň jeden z manželov príslušníkom Strany, ktorej súd rozhodnutie vydal, a príslušný súd druhej strany nevydal už právoplatné rozhodnutie v tejto veci.

Keďže ani jeden z manželov nie je československým štátnym občanom v zmysle práve uvedeného ustanovenia medzištátnej dohody nemohlo by byť rozhodnutie československého súdu v rozvrhovej veci navrhovateľa za terajšieho stavu uznané v Bulharsku, nemôžu preto československé súdy v tejto veci rozhodovať.